

Regeringens proposition till riksdagen om godkännande av överenskommelsen med Ryska federationens regering om samarbete och växelverkan i fråga om isbrytarassistans på Östersjön samt med förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen godkänner den i Sankt Petersburg i september 2014 undertecknade överenskommelsen med Ryska federationens regering om samarbete och växelverkan i fråga om isbrytarassistans på Östersjön.

Genom överenskommelsen förbinder sig Finland och Ryssland till att främja samarbetet mellan länderna i fråga om isbrytarassistans på Östersjön. Genom överenskommelsen ges Finland och Ryssland möjligheten att snabbt begära och få isbrytarassistans i situationer där den egna isbrytningskapaciteten i en partsstat inte räcker till.

Överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter mottagandet på diplomatisk väg av den sista skriftliga underrättelse om att parterna har slutfört de interna förfaranden som krävs för överenskommelsens ikraftträdande.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen. Den föreslagna lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet samtidigt som överenskommelsen träder i kraft.

INNEHÅLL

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1
INNEHÅLL	2
ALLMÅN MOTIVERING	3
1 INLEDNING	3
2 NULÄGE	3
3 MÅLSÄTTNING OCH DE VIKTIGASTE FÖRSLAGEN	4
4 PROPOSITIONENS KONSEKVENSER	4
4.1 Konsekvenserna för vintersjöfarten	4
4.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet	5
4.3 Ekonomiska konsekvenser	5
5 BEREDNINGEN AV PROPOSITIONEN	5
5.1 Beredningsskedena och beredningsmaterialet	5
5.2 Beaktande av Åland	5
5.3 Utlåtandena och hur de har beaktats	6
DETALJMOTIVERING	7
1 ÖVERENSKOMMELSENS INNEHÅLL OCH DESS FÖRHÅLLANDE TILL LAGSTIFTNINGEN I FINLAND	7
2 LAGFÖRSLAG	11
3 IKRAFTTRÄDANDE	12
4 BEHOVET AV RIKSDAGENS SAMTYCKE SAMT BEHANDLINGSORDNING..	12
4.1 Behovet av riksdagens samtycke	12
4.2 Behandlingsordning	13
LAGFÖRSLAG	14
om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering om samarbete och växelverkan i fråga om isbrytarassistans på Östersjön	14
BILAGA	15
FÖRDRAGSTEXT	15

ALLMÄN MOTIVERING

1 Inledning

Rysslands transportministerium framförde på hösten 2011 ett förslag till Finlands kommunikationsministerium om upprättande av ett fördrag mellan länderna om isbrytarsamarbete.

Förhandlingar om upprättandet av ett fördrag inleddes på sommaren 2012. Trafikminister Merja Kyllönen tillsatte en förhandlingsdelegation den 23 augusti 2012. Representer för kommunikationsministeriet, Trafikverket, Trafiksäkerhetsverket och utrikesministeriet ingick i delegationen. Information om att förhandlingar om en isbrytningsöverenskommelse har inletts har överlämnades till riksdagen den 11 oktober 2013 som en del av utrikesministeriets tabell av över alla pågående förhandlingar om fördrag (HEL7M0247-44).

Under perioden 2012–2013 fördes intensiva förhandlingar om fördraget med Ryssland. I december 2013 enades man om en fördragstext.

Finland och Ryssland undertecknade fördraget på tjänstemannanivå i Sankt Petersburg den 15 september 2014.

2 Nuläge

Det har inte tidigare funnits någon överenskommelse mellan Finland och Ryssland om assistans eller samarbete i fråga om isbrytning. Utgångspunkten är att vardera landet assisterar den fartygstrafik som riktar sig till och från de egna hamnarna i enlighet med den nationella tillämpliga lagstiftningen. I Finlands sjöfartsstrategi 2014–2022 konstateras att målet är att genom isbrytning säkerställa att Finlands utrikeshandel och de finska transporterna på vattenvägar fungerar störningsfritt, samhällsekonomiskt kostnadseffektivt samt på ett sätt som tryggar den internationella konkurrenskraften även vintertid. Tryggandet av vintersjöfartens verksamhetsförmåga är en absolut förutsättning för finsk industri.

Sjöfarten till de ryska hamnarna i Östersjön (Sankt Petersburg, Primorsk, Ust-Luga, Ka-

liningrad) har ökat kraftigt under de senaste åren, varför Rysslands egen isbrytningskapacitet under stränga och till isförhållanden svåra vintrar inte har varit tillräcklig. I synnerhet de vindar som råder under stränga vintrar, såsom åren 2009–2010 och 2010–2011, packar in isen i Finska vikens vikbotten, varvid fartygstrafiken till Sankt Petersburgs hamnar har stött på stora svårigheter.

Ryssland har inte tidigare kunnat begära hjälp av Finlands isbrytare, eftersom det inte har funnits arrangemang mellan länderna, t.ex. fördrag, som hade möjliggjort detta. Den nationella lagstiftningen i Ryssland har inte tidigare gett möjlighet till detta. Den 1 juli 2011 trädde en lag om kommersiell sjöfart i kraft i Ryska federationen. Enligt den lagen kan fartyg som för utländsk flagg tillhandahålla tjänster av viss typ också i ryska hamnar och på Rysslands territorialvatten. Finland är det första land till vilket Ryssland föreslagit att det ingås av en överenskommelse om samarbete i fråga om isbrytarsassistent på grundvalen av den nya lagen om kommersiell sjöfart.

Finland och Sverige har med stöd av den nordiska överenskommelsen om isbrytning bedrivit samarbete inom isbrytning allt sedan 1961 (överenskommelsen mellan Finland, Norge, Sverige och Danmark om samverkan vid isbrytning, FördrS 36/1961). Samarbetet har främst gällt Bottniska viken, men under vintrar med svårt isläge har samarbetet även gällt hela Östersjöområdet i fråga om assistansen för fartygstrafiken till Finland och Sverige. Om gemensam organisering och samarbete i fråga om service till vintersjöfarten har avtalats med Sverige genom ett i Reykjavik den 29 augusti 2011 ingånget avtal (FördrS 77/2013), som trädde i kraft den 30 januari 2013. Det har diskuterats med Estland om samarbete vid isbrytning. Finland sålde kombinationsfartyget Botnica till Estland 2012.

För Finland är det av primär vikt att sörja för en tillräcklig isbrytningskapacitet. Stränga vintrar med svåra isförhållanden inträffar i Finland med ca 10 års mellanrum. Isbrytningssäsongen är 4–7 månader, men is-

brytarnas aktiva dagar varierar drastiskt mellan olika år. Isbrytningskostnaderna har i Finland uppgått till ca 50 miljoner euro (inkl. bränslekostnaderna) per år och de har varierat enligt hur sträng vintern varit. Isbrytningskostnaderna täcks ur statsbudgeten från kommunikationsministeriets farleds-moment. Isbrytningskostnaderna har täckts genom farledsavgifter som tagits ut av industrin och rederierna. I budgetförslaget för 2015 ingår ett förslag om att halvera dessa avgifter till år 2017.

När isbrytarna endast är verksamma på finska havsområden blir deras utnyttjandegrad på årsbasis tämligen låg, även under de strängaste vintrarna. Genom att också vara verksamma i grannländernas isbrytning skulle det vara möjligt att höja utnyttjandegraden, trots att isbrytningssäsongen på dessa områden är nästan densamma som på de finska havsområdena. Den isbrytningsflotta som Finland har skaffat sig genom konkurrensutsättningar och som Finland besitter har hittills varit tillräcklig under normala vintrar. I situationer där den finska isbrytningskapaciteten skulle räcka till endast för egna behov och för fördragsförpliktelser med Sverige, kunde Finland efter en behovsprövning konstatera, att det inte är möjligt att tillhandahålla isbrytarassistans.

3 Målsättning och de viktigaste förslagen

Propositionens målsättning är att inhämta riksdagens godkännande och att sätta i kraft överenskommelsen mellan Finland och Ryssland om samarbete och växelverkan i fråga om isbrytarassistans på Östersjön. Överenskommelsen möjliggör att isbrytarsamarbete mellan länderna inleds.

Överenskommelsen ger Finland och Ryssland möjligheten att skyndsamt begära och få isbrytarassistans i situationer där en partsstats isbrytningskapacitet (partens egna isbrytare och isbrytare i dess besittning) inte räcker till. Överenskommelsen förpliktar dock inte till att tillhandahålla assistans, utan tillhandahållandet av assistans får alltid prövas av den part som har tagit emot en begäran om hjälp.

Genom överenskommelsen ska det bestämmas om hur isbrytarassistans begärs, hur

det kan avtalas om tillhandahållande av assistans, hur man enas om ersättning för assistansen och vilka normer isbrytarna ska iaktta vid assistansen. Isbrytare som tillhandahåller isbrytarassistans ska befrias från tull-, gräns- och andra kontroller, om de inte anlöper någon hamn.

Isbrytarassistans ska tillhandahållas i enlighet med ett kommersiellt avtal där ersättningsförfarandet och detaljerade villkor för isbrytarassistansen fastställs. Överenskommelsen ger företag som bedriver isbrytning möjligheten att höja utnyttjandegraden för isbrytarna och få nya marknader.

I propositionen ingår ett förslag till lag om sättande i kraft av de bestämmelser i överenskommelsen som hör till området för lagstiftningen.

4 Propositionens konsekvenser

4.1 Konsekvenserna för vintersjöfarten

I överenskommelsen bestäms att parterna vid tillhandahållande av isbrytarassistans på partsstaternas territorialhav och inre territorialvatten ska iaktta de internationella förpliktelser och den tillämpliga lagstiftning som gäller sjöfartssäkerheten, skydd av människoliv till sjöss och förhindrande av havsförorening från fartyg. Utanför territorialhavet tillhandahålls isbrytarassistans genom iakttagande av bestämmelserna i den internationella rätten.

Isbrytarassistans utanför finska territorialvatten förbättrar sjöfartssäkerheten i Östersjön när finska isbrytare kan assistera fartyg på resa till ryska hamnar, upplösa konvojer av fartyg som väntar på isbrytarassistans samt förbättra tillgången på tjänster för vintersjöfarten, vilket minskar väntetiden för fartyg som behöver tjänster. Dessutom uppkommer kostnadsbesparingar, eftersom man för den isbrytarkapacitet som reserverats för Trafikverket behöver betala tjänsteleverantören för den tid som materielen används av Ryssland.

Finlands utgångspunkt är att ryska isbrytare anlitas på Finlands territorialvatten endast i sådana situationer där Finlands egen isbrytningskapacitet inte räcker till. Under svåra isvintrar, när Finlands egen kapacitet an-

vänds fullt ut, ska isbrytarassistans inte tillhandahållas till Ryssland, utan i första hand ska man sörja för assistansbehoven i Finlands egen vintersjöfart.

4.2 Konsekvenser för myndigheternas verksamhet

Finlands kommunikationsministerium och Ryska federationens transportministerium är de behöriga myndigheter som ansvarar för fullgörandet av överenskommelsen. De organ som ansvarar för isbrytarassistans är Trafikverket i Finland och Ryska federationens af-färsverk Rosmorport.

Överenskommelsen ökar myndigheternas arbetsuppgifter i någon mån, men de kan skötas med nuvarande resurser.

Trafikverket sörjer för tillgången på isbrytarassistans inom det finska vattenområdet när isförhållandena det kräver. Inom hamnområden ansvarar respektive hamn för assistansen. Trafikverket sörjer för tillgången på isbrytarassistans också utanför Finlands vattenområde, om assistans till eller från finska hamnar behövs för att trygga Finlands utrikeshandel, eller grundar sig på ett samarbetsavtal med en annan stat.

Isbrytarassistans tillhandahålls i enlighet med ett kommersiellt avtal. Avtalet fastställer förfarandet för ersättning av kostnaderna för isbrytarassistansen och detaljerade villkor för isbrytarassistansen.

Om assistansen grundar sig på en på begäran från Ryska federationens transportministerium ska det organ som ansvarar för isbrytarassistans i Finland, dvs. för närvarande Trafikverket, eller det företag som tillhandahåller isbrytarassistans, ingå ett kommersiellt avtal med det organ som ansvarar för isbrytarassistans i Ryska federationen. Överenskommelsen ingås med Rosmorport.

Om assistansen grundar sig på en begäran från Finlands kommunikationsministerium, ska det organ som ansvarar för isbrytarassistans i Ryska federationen, för närvarande Rosmorport, ingå ett kommersiellt avtal med det organ som ansvarar för isbrytarassistans i Republiken Finland.

4.3 Ekonomiska konsekvenser

Propositionen har inga konsekvenser för statsbudgeten och det nationella ikraftsättandet av överenskommelsen orsakar inga omedelbara kostnader för Finland.

Överenskommelsen om isbrytning gagnar båda parterna och möjliggör anskaffning av tilläggskapacitet för isbrytning. Den skapar nya möjligheter för affärsverksamhet för kommersiella företag. Till innehållet i det kommersiella avtalet om isbrytningstjänster hänför sig dock frågor och villkor som den kommersiella aktören måste klarlägga med den andra partens organ.

I en situation där rysk isbrytarassistans behövs som hjälp, kan den resurs som bildas av alla isbrytare inom området allokeras optimalt och de extra kostnader som isen och isbrytningen orsakar rederierna och näringslivet transporter kan minimeras. I detta fall skulle en rysk isbrytare vara verksam annanstans än på Rysslands territorialvatten alltså till exempel i centrala eller östra Finska viken. Inbesparingar uppstår när isbrytare som befinner sig närmast assisterar fartyg oberoende av deras destinationshamn, varvid isbrytarnas onödiga rörelser och därav föranledda bränslekostnader och väntetider minskar. I situationen varierar enligt väderförhållandena, särskilt enligt vindförhållandena, varvid det största behovet ofta föreligger på våren utanför Sankt Petersburg i Finska vikens vikbotten.

5 Beredningen av propositionen

5.1 Beredningsskedena och beredningsmaterialet

Förhandlingsdelegationen tillsattes den 23 augusti 2012. Nationellt har förhandlingar om utkastet till överenskommelse förts inom en delegation ledd av kommunikationsministeriet i samarbete med försvarsministeriet, huvudstaben, Gränsbevakningsväsendet, Tulen, justitieministeriet och finansministeriet.

5.2 Beaktande av Åland

Enligt 59 § i självstyrelselagen för Åland (1141/1991), om ett fördrag eller någon an-

nan internationell förpliktelse som Finland ingår eller förbinder sig till innehåller en bestämmelse i ett ärende som enligt självstyrelselagen faller inom landskapets behörighet, träder bestämmelsen i kraft i landskapet endast om lagtinget ger sitt bifall till den författning genom vilken bestämmelsen sätts i kraft. Enligt 27 § 13 punkten i självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om handelssjöfart och farleder för handelsjöfarten. Således hör den överenskommelse som nu ska godkännas inte till landskapets lagstiftningsbehörighet.

Ålands landskap har informerats om förhandlingarna om överenskommelsen i februari 2014.

5.3 Utlåtandena och hur de har beaktats

Regeringspropositionen har beretts vid kommunikationsministeriet.

Utkastet till regeringsproposition sändes på remiss till följande instanser: justitieministeriet, försvarsministeriet, inrikesministeriet, arbets- och näringsministeriet, utrikesministeriet, finansministeriet, statsrådets kansli,

miljöministeriet, Ålands landskapsregering, Trafikverket, Trafiksäkerhetsverket, Meteorologiska institutet, Försörjningsberedskapscentralen, staben för Gränsbevakningsväsendet, huvudstaben, Tullen, Finlands Näringsliv EK, Rederierna i Finland rf, Finlands Hamnförbund, Suomen Erikoisalusten työnantajaliitto (SET), Skogsindustrin rf, Finlands Skeppsmäklareförbund rf, Passage-rarfartygsföreningen i Finland rf, Teknologindustri- och Företagarna i Finland rf, Meriteollisuus ry, Lotsförbundet, Finlands Maskinförbund rf, Finlands Skeppsbefälsförbund ry, Finlands Sjömans-Union FS-U rf, Sjömansservicebyrån, Auto- och kuljetusalan työntekijäliitto ry, Sjömanspensionskassan, Arctia Shipping Ab, Finnpiilot Pilotage Ab, Alfons Håkans Ab och WWF Finland.

I de avgivna utlåtandena understöddes i huvudsak ingåendet och ikraftsättandet av överenskommelsen. De synpunkter som lades fram i utlåtandena har i mån av möjlighet beaktats i den slutliga bearbetningen av propositionen.

DETALJMOTIVERING

1 Överenskommelsens innehåll och dess förhållande till lagstiftningen i Finland

I överenskommelsens ingress ingår konstateranden om bilaterala överenskommelser.

Artikel 1. Överenskommelsens målsättning och begrepp. I artikeln fastställs att överenskommelsens målsättning är att ordna samarbete och växelverkan mellan parterna vid isbrytarassistans på Östersjön. Dessutom definieras de viktigaste begreppen "isbrytarassistans", "territorialhav och inre territorialvatten".

Med begreppet "isbrytarassistans" avses enligt artikel 1.2 att en isbrytare bryter en ränna i isen längs vilken ett fartyg antingen självständigt eller assisterat eller bogserat av en isbrytare kan ta sig genom ett isfält, samt att en isbrytare bryter is omkring ett annat fartyg. Med begreppet "isbrytarassistans" avses i denna överenskommelse både egentlig isbrytning och "tillhandahållande av isbrytarassistans" som är det begreppsom används i den nationella lagstiftningen i Finland. Begreppet har i överenskommelsen harmoniserats så att "isbrytning" har ersatts med begreppet "tillhandahållande av isbrytarassistans".

Parterna har tillstyrkt att begreppen "territorialhav och inre territorialvatten" har samma betydelse och tolkning som de har enligt artikel 8.1 i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982 (United Nations Convention on the Law of the Sea, UNCLOS, FördrS 49–50/1996).

Till de inre territorialvattnen hör också en avsevärd del farleder som är lotspliktiga. Enligt 5 § i lotsningslagen (940/2003) gäller skyldigheten att anlita lots den isbrytningsverksamhet som nämns i avtalet, när den äger rum i lotspliktiga farleder. I lotsningslagen tillåts vissa möjligheter att avvika från skyldigheten att anlita lots.

Artikel 2. Överenskommelsens tillämpningsområde, parternas behöriga myndigheter och organ som ansvarar för isbrytarassistans. Artikel 2.1 innehåller bestämmelser om överenskommelsens tillämpningsområde,

Enligt artikel 2.1 tillhandahålls isbrytarassistans på Östersjön på Republiken Finlands och Ryska federationens territorialhav och inre territorialvatten och utanför dem. Man har enats om att överenskommelsens tillämpningsområde är Östersjön, för att isbrytarassistans vid behov ska kunna utsträckas ända till hamnen i Kaliningrad som hör till Ryssland. I praktiken gäller överenskommelsen om isbrytarsamarbete i stor utsträckning assistans för fartygstrafiken i Finska viken.

I artikel 2.2 bestäms att vardera parten ansvarar för den isbrytarassistans som behövs för den fartygstrafik som riktar sig till hamnar inom den egna statens territorium i enlighet med den lagstiftning som är tillämplig i den egna staten. I artikeln hänvisas till parternas tillämpliga lagstiftning, vilken för Finland här avser bestämmelsen i 10 § i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans (1121/2005), enligt vilken respektive hamn svarar för assistansen inom hamnområdena. För Finlands del omfattar överenskommelsen således tillhandahållande av isbrytarassistans endast till gränsen av en hamn som finns på finskt territorium, men inte till själva hamnen. Trafiksäkerhetsverket ansvarar för att utveckla de finsk-svenska isklassreglerna och för att föra isklassuppgifter om fartyg som anlöper finska hamnar i isklassregistret. Dessutom har Trafiksäkerhetsverket ansvar för myndighetsuppgifter som hänför sig till säkerheten i fråga om lotsning, såsom tillsyn.

Enligt artikel 2.3 är Finlands kommunikationsministerium och Ryska federationens transportministerium såsom myndigheter på samma nivå behöriga myndigheter vid genomförandet av överenskommelsen. Enligt artikel 2.4 är de organ som ansvarar för isbrytarassistans i Republiken Finland Trafikverket och i Ryska federationen Federationens statliga affärsverk Rosmorport. Genom överenskommelsen avser man inte ändra den behörighetsfördelning som råder nationellt mellan kommunikationsministeriet och Trafikverket. Med bestämmelsen i överenskommelsen avses att det i Finland är ministeriet som ansvarar för och sköter kontakterna

till den ryska partens behöriga myndighet som på grundval av artikel 2.3 i överenskommelsen är Ryska federationens transportministerium. Därför föreslås det att man i ikraftsättandelagens 2 § tar in en bestämmelse, i vilken det konstateras att i enlighet med bestämmelserna i överenskommelsen är kommunikationsministeriet den behöriga myndighet som ansvarar för fullgörandet av överenskommelsen och ansvarar för kontakterna med den behöriga myndigheten i Ryska federationen.

Det är Trafikverket som ansvarar för upphandling av isbryartjänster eftersom tryggnad av vintersjöfartens förutsättningar hör till Trafikverkets uppgifter med stöd av lagen om Trafikverket (862/2009), alltså är Trafikverket det organ som ansvarar för isbrytarassistans. Kommunikationsministeriet meddelar Trafikverket tillstånd att inleda diskussioner om möjligheten till isbrytarassistans. Trafikverket har för närvarande inga egna isbrytare, utan det upphandlar tjänster av producenter utifrån kommersiella avtal. Med beaktande av behovet av kapacitet fattar Trafikverket beslut om huruvida det är möjligt, och på vilka villkor, att ge Trafikverkets avtalparter rätt att ingå ett kommersiellt avtal med den instans som producerar isbryartjänster i Ryssland. I Ryssland ägs isbrytarna direkt av staten och de lyder under federationens statliga affärsverk Rosmorport som hör till havs- och flodtransportverkets förvaltningsområde under Ryska federationens transportministerium. I Ryssland är Rosmorport både ett organ och en producent av isbryartjänster.

I artikeln konstateras att parterna underrättar varandra skriftligen, om det organ som ansvarar för isbrytarassistans ändras. Härmed avses en underrättelse om att myndighetens namn ändrats eller att befogenheterna överförts på en annan myndighet.

Artikel 3. Allmänna bestämmelser om isbrytarassistans. Innehållet i artikeln har uppkommit som en kompromiss mellan parterna. I innehållet har man beaktat den tillämpliga lagstiftningen i båda länderna samt bestämmelserna i internationella sjöfartsorganisationen IMO:s konventioner.

Vid tillhandahållande av isbrytarassistans på partsstaternas territorialhav och inre territorialvatten åtar sig parterna enligt artikel 3.1

att iaktta de internationella förpliktelser och den tillämpliga lagstiftning som gäller sjöfartssäkerheten, skydd av människoliv till sjöss och förhindrande av havsförorening från fartyg. Här avses internationella konventioner, dvs. 1974 års internationella konvention om säkerheten för människoliv till sjöss (SOLAS-konventionen, FördrS 11/1981), protokollet om miljöskydd av år 1978 till 1973 års internationella konvention om förhindrande av förorening från fartyg (MARPOL-konventionen, FördrS 51/1983) samt 1972 års internationella regler till förhindrande av sammanstötning till sjöss (Sjövägsreglerna, FördrS 30/1977). På finskt territorium ska SOLAS- och MARPOL-konventionen och andra skyldigheter i IMO:s konventioner om fartygssäkerhet och miljöskydd. Med den tillämpliga lagstiftningen avses både den nationella lagstiftningen och det EU-regelverk som blir direkt gällande i Finland utan separata genomförandeåtgärder. I Finland får enligt 5 § 3 mom. i territorialövervakningslagen (755/2000) en främmande stats statsfartyg på begäran av en annan myndighet än en territorialövervakningsmyndighet utan tillstånd enligt 5 § 1 mom. komma in på finskt territorium för att assistera vintersjöfarten. Den myndighet som framställer begäran, i praktiken Trafikverket, ska i dessa fall utan dröjsmål underrätta huvudstaben om sin begäran och uppskatta verksamhetsrådet för det fartyg som anländer till Finlands territorialvatten samt hur länge fartyget kommer att vistas på Finlands territorialvatten. Om en isbrytare som kommer till Finland är en atomdriven isbrytare, ska bestämmelserna i 10 kap. i kärnenergiförordningen (161/1988) tillämpas i tillståndsförandet.

I artikel 3.2 bestäms att isbrytarassistans utanför territorialhaven ska tillhandahållas genom iakttagande av bestämmelserna i den internationella rätten. I verksamhet till exempel på andra Östersjöstaters ekonomiska zon ska man därför ta hänsyn till de berörda kuststaternas rättigheter i enlighet med havsrättskonventionen UNCLOS om det inte enligt den internationella rätten är möjligt.

Artikel 4. Förfaranden och villkor för isbrytarassistans. Innehållet i artikeln har uppkommit som en kompromiss mellan parterna.

I innehållet har beaktats den tillämpliga lagstiftningen samt bestämmelserna i internationella konventioner som gäller sjöfart, i synnerhet FN:s havsrättskonvention UNCLOS.

I artikel 4.1 bestäms att om en part behöver hjälp vid isbrytning, kan isbrytare som för den andra partsstatens flagg tillåtas tillträde för isbrytningsuppdrag på den förstnämnda partsstatens territorialhav och inre territorialvatten i enlighet med det förfarande som bestäms i överenskommelsen. Enligt 2 § 9 punkten i territorialövervakningslagen avses med statsfartyg fartyg som i annan än handelssjöfart huvudsakligen används för statligt ändamål. Sådana är till exempel statens forskningsfartyg. Med fartyg som används för handelssjöfart avses fartyg som i kommersiellt syfte används för transport av antingen last eller passagerare. Av överenskommelsen framgår det att Ryska federationens statliga affärsverk Rosmorport svarar för isbrytarassistansen och att isbrytarna ägs av ryska staten. Även om isbrytarassistans skulle tillhandahållas på basis av ett kommersiellt avtal, är det med stöd av territorialövervakningslagen motiverat att klassificera de använda fartygen som statsfartyg. Med isbrytare som för den andra partsstatens flagg avses i Finland fartyg som för statens flagga.

Enligt den ryska lagen om handelssjöfart är isbrytarna fartyg som för rysk flagg. De fartyg som avses i överenskommelsen är således inte sådana fartyg som för statsflagga som i Ryssland anses vara krigsfartyg, utan i Ryssland räknas isbrytarna som handelsfartyg. Fartyg som för utländsk flagg, t.ex. finsk flagg, får endast komma till Ryska federationens territorialvatten för att utföra isbrytningsuppdrag så att de antingen ansöker om tillstånd av den ryska regeringen eller på basis av internationella konventioner. En begäran till den ryska regeringen om tillstånd för att vid ett enskilt tillfälle komma till territorialvatten är ett tidskrävande förfarande, trots att det är fråga om operativ verksamhet, där hjälp borde erhållas skyndsamt. Därför föreslog den ryska parten till Finland att ett mellanstatligt fördrag ska ingås om isbrytarassistans och samarbete.

I artikel 4.2 bestäms om sättet på vilket begäran om assistans översänds till den behöriga myndigheten i den andra parten. Avtals-

partens behöriga myndighet (ministeriet) skickar en begäran om isbrytarassistans till den andra partens behöriga myndighet. I Finland ansvarar Trafikverket för upphandling av isbrytartjänster, eftersom tryggheten av förutsättningarna för vintersjöfarten hör till verkets uppgifter med stöd av lagen om Trafikverket (862/2009). I överenskommelsen är det dock kommunikationsministeriet som är den behöriga myndigheten, eftersom myndigheten också på den ryska sidan ska vara en myndighet på ministerienivå.

I artikel 4.3 bestäms att den behöriga myndighet i den part som tagit emot en begäran om assistans så snart som möjligt ska underätta den behöriga myndighet i den part som skickat en begäran om assistans om möjligheten att tillhandahålla den assistans som begärts och om det är möjligt att tillhandahålla assistans, meddela villkoren för assistansen. Dessa villkor kan innefatta bestämmelser som möjliggör att den behöriga myndigheten i den part som skickat hjälp vid behov kan kalla tillbaka den isbrytare som den har sänt, om isbrytaren behövs för att assistera den egna fartygstrafiken. Genom denna bestämmelse har man velat säkerställa att en finsk isbrytare snabbt kan kallas tillbaka, om situationen det kräver.

I artikel 4.4 bestäms att isbrytarassistans ska tillhandahållas utifrån ett kommersiellt avtal. Förfarandet för ersättning av kostnaderna för isbrytarassistansen och detaljerade villkor för isbrytarassistansen ska fastställas i det kommersiella avtalet. Om assistansen grundar sig på en begäran från en behörig myndighet i Ryssland, ska i Finland det organ som ansvarar för isbrytarassistans (Trafikverket) eller det företag som tillhandahåller isbrytarassistans ingå ett kommersiellt avtal med det organ i Ryssland som ansvarar för isbrytarassistans (Rosmorport). Om assistansen grundar sig på en begäran från en behörig myndighet i Finland (Trafikverket), ska det organ i Ryssland som ansvarar för isbrytarassistans (Rosmorport) ingå ett kommersiellt avtal med det organ i Finland som ansvarar för isbrytarassistans. I det kommersiella avtalet avtalar man om assistansen inom ramen för de randvillkor som de behöriga myndigheterna, eller i Finland, det organ som ansvarar för isbrytning, har fastställt. Att

iakta detta förutsätter att det kommersiella avtalet ingås så att parternas juridiska ansvar och skyldigheter noggrant fastställs i avtalet. När man fattar beslut om att tillhandahålla Ryssland isbrytarassistans bör man även ta hänsyn till Finlands nationella och internationella oljebekämpningskapacitet. En av de nuvarande finska isbrytarna liksom också den isbrytare som för närvarande byggs åt Trafikverket är försedda med oljebekämpningsutrustning

Enligt artikel 4.5 ska den part som skickat en begäran om hjälp tillämpa ett förenklat förfarande för överskridande av partsstatens gräns. Begreppet "förenklat förfarande" används också i andra fördrag mellan Finland och Ryssland. I denna punkt är det inte fråga om ett ärende som gäller gränsöverskridning, utan om ett tillståndsförfarande för ankomst till territoriet enligt territorialövervakningslagen. Isbrytare som tillhandahåller isbrytarassistans och deras besättningar ska således befrias från tull-, gräns- och andra kontroller om de inte anlöper en hamn i den partsstatens territorium som begär hjälp. Enligt 5 § 3 mom. i den finska territorialövervakningslagen får en främmande stats statsfartyg på begäran av en annan myndighet än en territorialövervakningsmyndighet utan tillstånd enligt 5 § 1 mom. komma in på finskt territorium för ett brådskande assisteringsuppdrag för vintersjöfarten. Den myndighet som framfört en begäran (Trafikverket) ska i dessa fall utan dröjsmål underrätta huvudstaben om sin begäran. Om Trafikverket begär isbrytarassistans av den ryska parten, har verket i enlighet med territorialövervakningslagen i uppgift att underrätta den nationella myndigheten att ett sådant fartyg kommer att anlända för isbrytningsverksamhet.

Enligt rysk lagstiftning bör utländska fartyg komma till en hamn för gränskontroller. Genom detta fördrag undviks kontroller, eftersom isbrytare inte anlöper hamnar, utan de är verksamma på havet i assistansuppdrag. Denna fråga har för Ryssland varit den viktigaste bestämmelsen i hela överenskommelsen.

I artikel 4.6 har alla de handlingar uppräknats som en parts isbrytare som på den andra partsstatens territorialhav eller inre territorialvatten tillhandahåller isbrytarassistans inte

är berättigade att utföra. Vid fastställandet av begränsningar för isbrytares eller deras besättnings verksamhet utgjordes bakgrunden av UNCLOS-konventionen, som både Finland och Ryssland är parter i, samt den finska territorialövervakningslagen. De handlingar som är förbjudna enligt artikel 19.2 c, e, f, g och k i UNCLOS har tagits till innehåll för artikeln på basis av en uppskattning av sådana handlingar som är speciellt väsentliga med tanke på isbrytarnas verksamhet. Dessutom har särskilda begränsningar för statsfartyg tagits från 7 § 1 punkten och en del från 7 § 2 punkten i den finska territorialövervakningslagen. En främmande stats statsfartyg får inte utan tillstånd på finskt territorium på fartyget använda luftfartyg, undervattensfarkoster eller forskningsutrustning eller i finska territorialvatten sjösätta dykare.

I artikel 4.6 bestäms det att den partens isbrytare som tillhandahåller isbrytarassistans på den andra partsstatens territorialhav och inre territorialvatten inte har rätt att

- från fartyget skicka eller ombord på fartyget ta emot luftfartyg, (UNCLOS artikel 19.2 e)

- från fartyget skjuta upp eller ombord på fartyget ta emot militär utrustning, (UNCLOS artikel 19.2 f)

- ombord på fartyget ta eller från fartyget sjösätta farkoster, undervattensfarkoster, forskningsapparat eller dykare, (7 § 1 och 2 punkten i territorialövervakningslagen)

- bedriva verksamhet som syftar till insamling av uppgifter som skadar den andra partsstatens försvar eller säkerhet, (UNCLOS, artikel 19.2 c)

- ta personer ombord på fartyget eller lämna personer från fartyget eller lasta på fartyget eller lossa från fartyget sådana nyttigheter eller sådan valuta som strider mot den andra partsstatens lagar och föreskrifter om tullar, skatter, invandring eller hälsovård, (UNCLOS, artikel 19.2 g)

- bedriva forskning eller utföra mätningar, (UNCLOS artikel 19.2 j) eller

- bedriva verksamhet som syftar till att störa den andra partsstatens datakommunikationssystem eller dess andra anordningar eller installationer. (UNCLOS, artikel 19.2 k).

Oavsett denna uppräknings av syften med överenskommelsen inte heller i övrigt att ute-

sluta isbrytarnas verksamhet från tillämpningen av bestämmelserna i UNCLOS. Överenskommelsens förhållande till andra internationella avtal och skyldigheter definieras särskilt i artikel 6 nedan. De regler om oskadlig genomfart som tillämpas på territorialhavet definieras i artikel 18 i UNCLOS och i artikel 19.2 finns en förteckning över handlingar som bryter mot fartygens oskadliga genomfart. Reglerna om oskadlig genomfart lämpar sig för alla fartyg, inklusive örlogsfartyg. Begreppet oskadlig genomfart inbegriper rätt att färdas över territorialhavet utan avbrott och utan dröjsmål. Isbrytarnas verksamhet är till karaktären sådan att begreppet oskadlig genomfart inte kan tillämpas direkt på dem, eftersom de är verksamma på avtalspartens territorialhav under en viss tidsperiod som fastställs i ett kommersiellt avtal och utan att fartyget angör kusten. Utgångspunkten är således den att man på isbrytare som på territorialhavet utför uppdrag i enlighet med denna överenskommelse i tillämpliga delar tillämpar bestämmelserna i UNCLOS om oskadlig genomfart.

Artikel 5. Samarbete. I artikeln bestäms att parterna samarbetar, vilket bl.a. innebär besök, utbyte av information eller erfarenheter samt ordnande av möten mellan parterna i Finland och Ryssland. Om överenskommelsens praktiska genomförande får upprättas ett samarbetsprotokoll, vilket är ett administrativt dokument som sätts upp mellan parternas ministerier.

Artikel 6. Förhållande till andra internationella överenskommelser och förpliktelser. I artikel 6 har införts en i bilaterala överenskommelser sedvanlig klausul om att bestämmelserna i överenskommelsen inte påverkar parternas rättigheter eller skyldigheter enligt andra internationella överenskommelser som Republiken Finland och Ryska federationen är parter i, och inte heller deras rättigheter och skyldigheter som följer av medlemskap i internationella organisationer.

Artikel 7. Avgörande av meningsskiljaktigheter. Artikeln innehåller en sedvanlig bestämmelse om avgörande av meningsskiljaktigheter som gäller tolkning eller tillämpning av överenskommelsen. De avgörs genom konsultationer eller förhandlingar.

Artikel 8. Överenskommelsens ikraftträdande och giltighetstid. Artikeln innehåller en sedvanlig slutbestämmelse om överenskommelsens ikraftträdande. I artikel 8.1 bestäms att överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter det att den sista skriftliga underrättelse om att parterna har slutfört de interna förfaranden som krävs för överenskommelsens ikraftträdande har tagits emot på diplomatisk väg. I artikel 8.2 bestäms att överenskommelsen ska gälla tills vidare.

Artikel 9. Ändring av överenskommelsen. I artikeln bestäms att överenskommelsen kan ändras genom separata protokoll enligt parternas gemensamma överenskommelse.

Artikel 10. Uppsägning av överenskommelsen. Artikeln innehåller bestämmelser om förfarandet för uppsägning av överenskommelsen och dess innehåll motsvarar gängse praxis inom internationell traktaträtt. Enligt artikeln får vardera parten säga upp överenskommelsen genom en skriftlig underrättelse ställd till den andra parten på diplomatisk väg. Överenskommelsen upphör att gälla 12 månader efter det att den ena av parterna mottagit en sådan underrättelse eller vid en i underrättelsen angiven senare tidpunkt.

2 Lagförslag

I 95 § i Finlands grundlag förutsätts att bestämmelser i ett fördrag som hör till området för lagstiftningen ska sättas i kraft genom lag. Sådana bestämmelser ska sättas i kraft genom lag också när det på grund av förpliktelsen inte finns något behov att revidera det materiella innehållet i den nationella lagstiftningen.

Eftersom det för genomförandet av förpliktelserna i överenskommelsen mellan Finland och Ryssland om samarbete inom isbrytarassistans inte är nödvändigt att ändra den materiella lagstiftningen, innehåller propositionen endast ett förslag till en blankettlag.

1 §. Paragrafen ska innehålla en bestämmelse om att de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen ska gälla som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

2 §. Paragrafen avses innehålla en bestämmelse om att det med stöd av överenskommelsen är kommunikationsministeriet som är den behöriga myndigheten som ansvarar för

fullgörandet av överenskommelsen och för kontakten med den Ryska federationens behöriga myndighet, som enligt artikel 2.3 i överenskommelsen är Ryska federationens transportministerium. Avsikten är inte att genom överenskommelsen ändra det behörighetsförhållande som gäller nationellt mellan kommunikationsministeriet och Trafikverket.

3 §. Om ikraftträdandet av lagen ska föreskrivas genom förordning av statsrådet. Lagen avses träda i kraft vid en tidpunkt som fastställs genom förordning av statsrådet samtidigt som överenskommelsen träder i kraft för Finland.

3 Ikraftträdande

Enligt artikel 8 i överenskommelsen mellan Finland och Ryssland träder överenskommelsen i kraft trettio (30) dagar efter mottagandet på diplomatisk väg av den sista skriftliga underrättelse om att parterna har slutfört de interna förfaranden som krävs för överenskommelsens ikraftträdande.

Lagen om sättande i kraft av överenskommelsen avses träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning av statsrådet samtidigt som överenskommelsen träder i kraft internationellt.

4 Behovet av riksdagens samtycke samt behandlingsordning

4.1 Behovet av riksdagens samtycke

Enligt 94 § 1 mom. i grundlagen krävs riksdagens godkännande för fördrag och andra internationella förpliktelser som innehåller sådana bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis ska en bestämmelse anses höra till området för lagstiftningen, om den gäller utövande eller begränsning av någon grundläggande fri- eller rättighet som är skyddad i grundlagen, om bestämmelsen i övrigt gäller grunderna för individens rättigheter och skyldigheter, om frågan som bestämmelsen gäller enligt grundlagen ska regleras genom lag, eller om bestämmelsen gäller en fråga om vilken det redan finns gällande bestämmelser i lag eller det enligt rå-

dande uppfattning i Finland ska föreskrivas genom lag om frågan. Enligt grundlagsutskottet hör på dessa grunder en bestämmelse i internationella förpliktelser till området för lagstiftningen oavsett om den strider mot eller överensstämmer med en lagbestämmelse i Finland (GrUU 11/2000 rd och GrUU 12/2000 rd).

På ovan nämnda grunder innehåller överenskommelsen mellan Finland och Ryssland om samarbete och växelverkan i fråga om isbrytarassistans på Östersjön bestämmelser som hör till området för lagstiftningen. I enlighet med 94 § 1 mom. i grundlagen behövs riksdagens godkännande till denna del.

Enligt grundlagsutskottets tolkningspraxis hör bestämmelser som indirekt påverkar innehållet och tillämpningen av bestämmelser som hör till området för lagstiftningen också själva till lagstiftningen (GrUU 6/2001 rd och GrUU 24/2001 rd). Definitionerna i artikel 1.2 och 1.3 inverkar på innehållet i och tillämpningen av bestämmelser som ingår i området för lagstiftningen i överenskommelsen och därför hör de till området för lagstiftningen.

I artikel 2 bestäms om överenskommelsens tillämpningsområde, om parternas behöriga myndigheter och om organ som ansvarar för isbrytarassistans. Bestämmelser om tillhandahållande av isbrytarassistans, vilket utgör föremålet för överenskommelsen, ingår i 10 och 10 a § i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans (1121/2005), varvid bestämmelsen i artikel 2.1 i överenskommelsen hör till området för lagstiftningen. I artikel 2.3 ges kommunikationsministeriet en uppgift som ska regleras genom lag. Bestämmelsen hör till området för lagstiftningen. Bestämmelsen i artikel 2.4 hör till området för lagstiftningen, eftersom bestämmelser om Trafikverkets uppgifter i fråga om isbrytarassistans finns i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans.

I artikel 4 fastställs förfaranden och villkor som ska iakttas vid tillhandahållande av isbrytarassistans. Bestämmelser om tillhandahållande och anskaffande av isbrytarassistans, vilket utgör föremålet för överenskommelsen, ingår i 10 och 10 a § i lagen om fartygs isklasser och isbrytarassistans (1121/2005). I 7 § i territorialövervaknings-

lagen (755/2000) ingår dessutom bestämmelser om särskilda begränsningar för statsfartyg. Om de frågor som ingår i artikel 4 finns bestämmelser på lagnivå och sålunda kan bestämmelserna i artikel 4 anses höra till området för lagstiftningen.

4.2 Behandlingsordning

Överenskommelsen innehåller inte några bestämmelser som gäller grundlagen på det sätt som avses i 94 § 2 mom. eller 95 § 2 mom. i grundlagen. Överenskommelsen kan enligt regeringen godkännas med enkel majoritet, och förslaget till lag om sättande i kraft av överenskommelsen kan godkännas i normal lagstiftningsordning.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 94 § i grundlagen föreslås det att

riksdagen godkänner den i Sankt Petersburg den 15 september 2014 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering om samarbete och växelverkan i fråga om isbrytarassistans på Östersjön.

Eftersom överenskommelsen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs riksdagen samtidigt följande lagförslag:

Lagförslag

Lag

om sättande i kraft av de bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering om samarbete och växelverkan i fråga om isbrytarassistans på Östersjön

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 §

De bestämmelser som hör till området för lagstiftningen i den i Sankt Petersburg den 15 september 2014 ingångna överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering om samarbete och växelverkan i fråga om isbrytarassistans på Östersjön gäller som lag sådana Finland har förbundit sig till dem.

den behöriga myndighet som ansvarar för fullgörandet av överenskommelsen och ansvarar för kontakterna med den behöriga myndigheten i Ryska federationen.

3 §

Om sättande i kraft av de övriga bestämmelserna i överenskommelsen och om ikraftträdandet av denna lag bestäms genom förordning av statsrådet.

2 §

I enlighet med bestämmelserna i överenskommelsen är kommunikationsministeriet

Helsingfors den 4 december 2014

Statsminister

ALEXANDER STUBB

Trafik- och kommunminister *Paula Risikko*

*Bilaga
Fördragstext*

ÖVERENSKOMMELSE

mellan Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering om samarbete och växelverkan i fråga om isbrytarassistans på Östersjön

Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering, nedan parterna,

som beaktar överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Socialistiska Rådsrepublikernas Förbunds regering om bärgningsarbeten inom Finlands och Sovjetunionens vattenområden av den 25 augusti 1971,

överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Socialistiska Rådsrepublikernas Förbunds regering om samarbete vid bekämpning av förorening av Östersjön som till följd av olycksfall förorsakats av olja och andra skadliga ämnen av den 26 oktober 1989,

överenskommelsen mellan Republiken Finlands regering och Ryska federationens regering om samarbete inom efterspanings- och räddningstjänsten till havs och i luften av den 5 mars 1993 och

som anser det vara viktigt att främja samarbetet mellan Republiken Finland och Ryska federationen inom isbrytarassistans på Östersjön,

har kommit överens om följande:

Artikel 1

Överenskommelsens målsättning och begrepp

1. Överenskommelsen har som målsättning att ordna samarbetet och växelverkan mellan parterna vid isbrytarassistans på Östersjön.

2. I denna överenskommelse avses med begreppet "isbrytarassistans" att en isbrytare bryter en ränna i isen längs vilken ett fartyg antingen självständigt eller assisterat eller bogserat av en isbrytare kan ta sig genom ett isfält, samt att en isbrytare bryter is omkring ett annat fartyg.

3. Begreppen "territorialhav" och "inre territorialvatten" har samma innebörd som de har getts i Förenta nationernas havsrättskonvention av den 10 december 1982.

Artikel 2

Överenskommelsens tillämpningsområde, parternas behöriga myndigheter och organ som ansvarar för isbrytarassistans

1. Parternas samarbete vid tillhandahållande av isbrytarassistans sker på Östersjön på Republiken Finlands och på Ryska federationens territorialhav och inre territorialvatten och utanför dem.

2. Vardera parten ansvarar för den isbrytarassistans som behövs för den fartygstrafik som riktar sig till hamnar inom den egna statens territorium i enlighet med den lagstiftning som är tillämplig i den egna staten.

3. Parternas behöriga myndigheter med ansvar för genomförandet av denna överenskommelse är

i Republiken Finland kommunikationsministeriet och

i Ryska federationen Ryska federationens transportministerium.

Parterna underrättar varandra skriftligen på diplomatisk väg om partens behöriga myndighet ändras.

4. Organ som ansvarar för isbrytarassistans är

i Republiken Finland Trafikverket och

i Ryska federationen Federationens statliga affärsverk Rosmorport.

Parterna underrättar varandra skriftligen på diplomatisk väg om det organ som ansvarar för isbrytarassistans ändras.

Artikel 3

Allmänna bestämmelser om isbrytarassistans

1. Vid tillhandahållande av isbrytarassistans på partsstaternas territorialhav och inre territorialvatten ska iakttas de internationella förpliktelser och den tillämpliga lagstiftning som gäller sjöfartens säkerhet, skydd av människoliv till sjöss och förhindrande av havsförorening från fartyg.

2. Utanför territorialhaven tillhandahålls isbrytarassistans genom iakttagande av bestämmelserna i den internationella rätten.

Artikel 4

Förfaranden och villkor för isbrytarassistans

1. Om en part behöver hjälp vid isbrytarassistans på sin stats territorialhav och inre territorialvatten, tillåts isbrytare som för den andra partsstatens flagg tillträde till isbrytarassistansuppdrag på den förstnämnda partsstatens territorialhav och inre territorialvatten i enlighet med det förfarande som bestäms i denna överenskommelse.

2. När ett behov av hjälp vid isbrytarassistans uppstår ska den behöriga myndigheten i den part där behovet uppstår skicka en begäran till den behöriga myndigheten i den andra parten.

3. Den behöriga myndigheten som tagit emot en begäran om hjälp vid isbrytarassistans ska så snart som möjligt underrätta den behöriga myndighet som skickat begäran om hjälp om möjligheten att tillhandahålla den hjälp som begärts och om hjälp kan tillhandahållas, meddela villkoren för hjälpen. Sådana villkor kan innehålla bestämmelser som möjliggör att den behöriga myndighet som skickat hjälp kan återkalla sina isbrytare.

4. Tillhandahållande av hjälp vid isbrytarassistans sker i enlighet med ett kommersiellt avtal. I avtalet fastställs förfarandet för ersättning av kostnaderna för tillhandahållandet av hjälpen vid isbrytarassistans och detaljerade villkor för tillhandahållandet.

Vid tillhandahållande av hjälp på begäran av en behörig myndighet i Ryska federationen ska det organ som ansvarar för isbrytarassistans eller det företag som tillhandahåller tjänster i anslutning till hjälp vid isbrytarassistans i Republiken Finland ingå ett kommersiellt avtal med det organ som ansvarar för isbrytarassistans i Ryska federationen med beaktande av de villkor i punkt 3 som den behöriga myndigheten i Republiken Finland fastställt.

Vid tillhandahållande av hjälp på begäran av en behörig myndighet i Republiken Finland ska det organ som ansvarar för isbrytarassistans i Ryska federationen ingå ett kommersiellt avtal med det organ som ansvarar för isbrytarassistans i Republiken Finland med beaktande av de villkor i punkt 3 som den behöriga myndigheten i Ryska federationen fastställt.

5. Den part som skickat en begäran om hjälp vid isbrytarassistans tillämpar ett förenklat förfarande för överskridande av partens statsgräns i enlighet med sina internationella förpliktelser och den egna stats tillämpliga lagstiftning. Då ska isbrytare som tillhandahåller hjälp vid isbrytarassistans och deras besättningar på den partsstatens territo-

rialhav och inre territorialvatten som skickat begäran om hjälp befrias från tull-, gräns- och andra kontroller, om de inte anlöper en hamn inom den partsstatens territorium som skickat en sådan begäran.

6. Den partens isbrytare som tillhandahåller hjälp vid isbrytarassistans på den andra partsstatens territorialhav och inre territorialvatten har inte rätt att

- från fartyget skicka eller ombord på fartyget ta emot luftfartyg,
- från fartyget skjuta upp eller ombord på fartyget ta emot militär utrustning,
- ombord på fartyget ta eller från fartyget lägga ut farkoster, undervattensfarkoster, forskningsapparat eller dykare,
- bedriva verksamhet som syftar till insamling av uppgifter som skadar den andra partsstatens försvar eller säkerhet,
- ombord på fartyget ta personer eller från fartyget lämna personer eller på fartyget lasta eller från fartyget lossa sådana nyttigheter eller sådan valuta som strider mot den andra partsstatens lagar och föreskrifter om tullar, skatter, invandring eller hälsovård,
- utföra undersökningar eller mätningar, eller
- bedriva verksamhet som syftar till att störa datakommunikationssystem eller andra anordningar eller anläggningar i den andra partsstaten.

Artikel 5

Samarbete

1. Parterna stärker det ömsesidiga samarbetet i fråga om isbrytarassistans. Detta samarbete omfattar bl.a. besök av sakkunniga samt utbyte av information och erfarenheter i anknytning till detta.

2. Parternas behöriga myndigheter upprättar och ingår vid behov ett samarbetsprotokoll om det praktiska genomförandet av överenskommelsen.

3. För att behandla och avgöra frågor som hänför sig till det praktiska samarbetet sammanträder de behöriga myndigheterna vid

behov turvis i Republiken Finland eller i Ryska federationen.

Artikel 6

Förhållande till andra internationella överenskommelser och förpliktelser

Bestämmelserna i överenskommelsen påverkar inte parternas rättigheter eller skyldigheter som följer av andra internationella överenskommelser som Republiken Finland och Ryska federationen är parter i, och inte heller deras rättigheter och skyldigheter som följer av medlemskap i internationella organisationer.

Artikel 7

Avgörande av meningsskiljaktigheter

Meningsskiljaktigheter som uppstår mellan parterna om tolkningen eller tillämpningen av överenskommelsen ska avgöras genom konsultationer eller förhandlingar.

Artikel 8

Överenskommelsens ikraftträdande och giltighetstid

1. Överenskommelsen träder i kraft 30 dagar efter mottagandet på diplomatisk väg av den sista skriftliga underrättelse om att parterna har slutfört de interna förfaranden som krävs för överenskommelsens ikraftträdande.

2. Överenskommelsen ska gälla tills vidare.

Artikel 9

Ändring av överenskommelsen

Överenskommelsen kan ändras genom separata protokoll enligt parternas gemensamma överenskommelse.

Artikel 10**Uppsägning av överenskommelsen**

Vardera parten får säga upp denna överenskommelse genom en skriftlig underrättelse ställd till den andra parten på diplomatisk väg. Överenskommelsen upphör att gälla 12 månader efter det att den ena av parterna

mottagit en sådan underrättelse eller vid en i underrättelsen angiven senare tidpunkt.

Till bekräftelse härav har de nedan angivna därtill vederbörligen bemyndigade representanterna undertecknat denna överenskommelse.

Ingången i Sankt Petersburg den 15 september 2014 i två exemplar på finska och ryska, vilka båda texter har samma beviskraft.

För Republiken Finlands regering

För Ryska federationens regering

Harri Pursiainen

Sergej Aristov